

Лорд Дансени
Времето и Боговете

Нявга, когато боговете бяха млади и единствено Техният смугъл слуга Времето беше без възраст, боговете лежаха спящи край широка река върху земята. Там, в долината, която Те бяха отделили от цялата земя за свой отпих, боговете сънуваха мраморни сънища. С куполи и заострени върхове на кули, сънищата се издигаха и възправяха гордо между реката и небето, целите искрящи в бяло до утринта. В сърцевината на града блестящият мрамор на хиляди стъпала се изкачваше до цитаделата, където се възправяха четири цитадели, зовящи небесата, а между тях се извисяваше купол – огромен, такъв, какъвто боговете го бяха сънували. Навсякъде наоколо, тераса след тераса, се спущаха мраморни поляни, добре пазени от лъвовете от оникс с издълбани изображения на всички богове, крачещи сред символите на световите. Със звук, наподобяващ звънтящи камбани, далеч в една страна на пастири, скрита зад някакъв хълм, водите на много фонтани отново се завръщаха у дома. Тогава боговете се пробудиха и там стоеше Сардатрион. Не бе съдено на обикновените люде да се разхождат по неговите улици, не бе съдено и на обикновените очи да видят неговите фонтани. Единствено онези, на които в самотните асове на нощта боговете бяха проговаряли, наклоняйки се през звездите, онези, които бяха чували гласовете на боговете преди утринта, или бяха виждали лицата Им, наведени над морето, единствено на тях бе дадено да видят Сардатрион и да застанат там, където неговите кули се съединяват в нощната свежест от сънищата на боговете. Защото около долината се простираше огромна пустиня, през която не можеше да премине обикновен пътник, освен онези, които боговете бяха избрали да почувстват изведнъж силен копнеж в сърцето си, и, пресичайки планините, разделящи пустинята от света, да се отправят през нея, движени от боговете, докато, скрити в сърцето на пустинята, не открият най-накрая долината и погледнат Сардатрион със собствените си очи.

В пустинята отвъд долината растяха безброй бодливи тръни, всички сочещи към Сардатрион. Така че мнозина, които боговете бяха възлюбili, можеха да дойдат в мраморния град, но никой не можеше да се върне, понеже другите градове нямаха подходящ дом за хората, чиито нозе бяха докосвали мраморните улици на Сардатрион, където дори боговете не се срамуваха да идват в човешки облик, с Техните плащове, увити около Техните лица. Следователно никой град нямаше да чуе някога песните, изпяти в мраморната цитадела от онези, в чиито уши бяха звънтели гласовете на боговете. Никаква вест нямаше да стигне до други страни за музиката от ромоленето на водата във фонтаните на

Сардатрион, където водите се издигаха до небесата и се завършаха отново в езерото, край което боговете разхлаждаха понякога Своите вежди, приели човешки вид. Никой нямаше да чуе някога словото на поетите от този град, на които боговете бяха проговаряли.

Този град стои отделен. Не се носи никаква мътва за него – аз сами-то го сънувах, и не мога да съм сигурен дали сънищата ми са истински.

Преди Залеза боговете се бяха разположили в сетнешните години, управлявайки световите. Вече не се разхождаха привечер из Мраморния Град, слушайки плискането на фонтаните или пеенето на хората, които обичаха, защото бяха настъпили сетнешните години и делото на боговете трябваше да бъде извършено.

Но често, докато си отдъхваха за миг от извършването на Своите дела, от слушането на молитвите на хората или от изпращането на Чума тук или Милосърдие там, Боговете си говореха един на друг за предишните години, казвайки: „Ти спомняш ли си за Сардатрион?“, и другият отговаряше: „Ах! Сардатрион, и всички стелещи се в мъгла мраморни поляни на Сардатрион, където ние не се разхождаме вече.“

Тогава боговете отново се захващаха със Своето дело, отговаряйки на молитвите на хората или наказвайки ги, и понякога изпращаха Техния смугъл слуга Времето да избавя или да съкрушава. И Времето се отправяше нататък към световите, покорявайки се на заповедите на боговете, обаче хвърляше лукави погледи към своите господари, и боговете се съмняваха във Времето, защото то познаваше световите и дори онова, в какво се бяха превърнали боговете.

Един ден, когато лукавото Време бе отишло в многобройните светове, за да поразии чевръсто някакъв град, от който боговете бяха отегчени, Те си казаха един на друг преди Залеза:

– Ние наистина сме господари на Времето и богове на световите. Виж как нашият град Сардатрион се издига над другите градове. Те се появяват и загиват, а Сардатрион все още стои – първият и последният от градовете. Реките се изгубват в морето и изворите изоставят хълмовете, но фонтаните на Сардатрион винаги ще се издигат в нашия град на сънищата. Какъвто бе Сардатрион, когато боговете бяха млади, такива са и сега неговите улици, като знак, че ние сме богове.

Изведнъж мургавата фигура на Времето се изправи пред боговете, от ръцете му капеше кръв, а червен меч се поклащаше лениво между неговите пръсти, и рече:

– Сардатрион го няма! Аз го разруших!

И боговете казаха:

– Сардатрион? Сардатрион, мраморният град? Ти, ти си го разрушил? Ти, слугата на боговете?

И най-старият от боговете проговори:

– Сардатрион, Сардатрион, няма ли го вече Сардатрион?

А Времето го погледна лукаво в лицето и се насочи към него, опипвайки с кървавите си пръсти дръжката на своя пъргав меч.

Тогава боговете се уплашиха от един нов страх, че този, който е разрушил Техния град, би могъл някой ден да убие и боговете. И един нов вик проехтя в стенания през Залеза, вопълът на боговете за Техния град на сънищата, ридаейки:

– Сълзите не могат да ни върнат отново Сардатрион.

– Но това боговете могат да сторят... Те, които са видели, и то са видели с неумолими очи скърбите на десет хиляди вселени – твоите богове могат да заплачат за теб.

– Сълзите не могат да ни върнат отново Сардатрион.

– Не го вярвай, Сардатрион, че твоите богове изобщо някога са ти изпратили тази участ; ибо този, който е разрушил теб, ще разруши твоите богове.

– Колко често, когато Нощта идваше неочаквано на Утринта, играейки си в полята на Залеза, ние гледахме твоите кули, изплуващи от тъмнината, Сардатрион, Сардатрион, градът на сънищата на боговете, и твоите лъвове от оникс се мержелееха, появявайки се постепенно от здрача.

– Колко често ние изпращахме нашето дете Зората да си играе с твоите фонтани; колко често Вечерта, най-прелестната от нашите богини, скиташе дълго по твоите балкони.

– Нека поне един къс от твоя мрамор се изправи над прахта като последна милувка за твоите стари богове, както човек, когато е изгубил всичко, пази една къдрица от косата на своята възлюбена.

– Сардатрион, боговете трябва да целунат още веднъж мястото, където се простираха нявга твоите улици.

– Удивителни бяха мраморните камъни по твоите улици, Сардатрион.

– Сардатрион, Сардатрион, боговете плачат за теб.

КРАЙ

© 1906 Лорд Дансени
© Адриан Лазаровски, превод от английски

Lord Dunsany
Time and the Gods, 1906

Източник: <http://www.fantastika-bg.com> (през <http://sfbg.us>)

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/555>]